

Państwowa Szkoła Muzyczna II st.
im. Ryszarda Bukowskiego we Wrocławiu

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne dla kandydatów do Państwowej Szkoły Muzycznej II st. im. R. Bukowskiego we Wrocławiu

Specjalności: Instrumentalistyka, Rytmika, Teoria muzyki

Egzamin kwalifikacyjny do klasy 6 obejmuje następujące przedmioty i podany zakres materiału:

1. Kształcenie słuchu (egzamin pisemny):

- rozpoznawanie: interwały proste, trójdźwięki (dur, moll, zwiększony, zmniejszony), dominanta septymowa,
- zapis jednogłosowego dyktanda melodyczno-rytmicznego (może być pamięciowe) oraz jednogłosowego dyktanda rytmicznego,
- rozpoznawanie interwałów złożonych,
- rozpoznawanie dominanty nonowej i chopinowskiej,
- rozpoznawanie akordów z sekstą i septymą,
- zapis dyktanda dwugłosowego melodyczno-rytmicznego,
- śpiew a'vista solmizacją lub literowo,
- realizacja rytmu jedno- lub dwugłosowego;

2. Zasady muzyki z elementami edycji nut (egzamin pisemny):

- cechy dźwięku,
- pięciolinia, klucze (wiolinowy, basowy, altowy), nuty, pauzy, nazwy oktav,
- znaki chromatyczne i ich rola,
- skala, gama, tonacja,
- koło kwintowe,

- skale: majorowa naturalna i jej budowa, minorowa - odmiany skali i ich budowa,
- interwały – podział, przewroty,
- rytm i jego rodzaje,
- metrum, podział taktów,
- zasady grupowania wartości rytmicznych w taktach prostych i złożonych, regularnych i nieregularnych,
- przekształcanie taktów,
- nieregularny podział wartości rytmicznych,
- przewroty i pozycje trójdźwięku durowego i molowego w układzie skupionym,
- rodzaje trójdźwięków,
- przewroty i pozycje D⁷ w układzie skupionym, zasady rozwiązywania na ^(o)T,
- pokrewieństwo gam,
- zasada chromatyzacji regularnej - gamy durowej i gamy molowej,
- transpozycja,
- pentatonika bezpółtonowa,
- system skal modalnych (budowa i charakterystyczne interwały),
- skala całotonowa i skala góralska,
- interwały złożone,
- agogika (określenia podstawowe i pomocnicze),
- dynamika i określenia dynamiczne,
- artykulacja i jej rodzaje,
- interwały charakterystyczne z rozwiązaniami (major naturalny, minor naturalny i harmoniczny),
- edycja nut w jednogłosie i dwugłosie z wykorzystaniem agogiki, dynamiki i metroritmiki;

3. Harmonia (egzamin pisemny):

zadania z podpisem funkcyjnym, harmonizacja sopranu, bas cyfrowany, analiza harmoniczna obejmujące zagadnienia :

- układ czterogłosowy,
- skala głosów,
- odległości pomiędzy głosami,
- układ skupiony i rozległy,
- pozycja i postać akordu,
- łączenie trójdźwięków triady bez przewrotu,
- powtarzanie akordu,
- przewroty trójdźwięków,
- łączenie trójdźwięków triady z zastosowaniem przewrotów,
- powtarzanie funkcji ze zmianą postaci i pozycji,
- dominanta z podwójnym opóźnieniem,
- dominanta septymowa,
- dominanta septymowa bez prymy oraz bez kwinty,
- funkcje poboczne bez przewrotu oraz w przewrotach,
- łączenie w stosunku tercji,
- akord neapolitański,
- dominanta nonowa,
- dominanta nonowa bez prymy,
- dominanta nonowa bez kwinty,

- dominanta chopinowska,
- czterodźwięki septymowe na wszystkich stopniach gamy,
- trójdźwięki triady z dodaną sekstą,
- zboczenie modulacyjne,
- dźwięki obce,
- harmonizacja sopranu z użyciem wtrąceń, wielodźwięków, funkcji głównych i pobocznych, ewentualnie alteracji – tylko podpisać funkcje,
- bas cyfrowany: 6 taktów – odcyfrować i podpisać funkcje,
- zadanie w czterogłosie: 4 takty – użycie funkcji głównych, pobocznych, wtrąceń, wielodźwięków i akordów alterowanych,
- modulacja: schemat drogą diatoniczną, chromatyczną i enharmoniczną;

4. Literatura muzyczna (egzamin pisemny):

- elementy muzyczne, ich rodzaje, przykłady,
- znaczenie i rodzaje faktury muzycznej, przykłady,
- zasady kształtowania utworów muzycznych, przykłady,
- instrumenty muzyczne, ich budowa, możliwości wykonawcze, zapis partii i brzmienie,
- rodzaje głosów wokalnych,
- zespoły kameralne, orkiestry, chóry,
- polskie tańce narodowe, tańce obce,
- zestaw przykładów tańców do zapamiętania i rozpoznawania,
- polska muzyka ludowa,
- cechy muzyki, najważniejsze formy i gatunki muzyczne oraz kompozytorzy, w poszczególnych okresach w historii muzyki, począwszy od starożytnej Grecji i skończywszy na XXI wieku,
- charakterystyka twórczości następujących kompozytorów:
  - o Johann Sebastian Bach,
  - o Wolfgang Amadeus Mozart,
  - o Ludwig van Beethoven,
  - o Fryderyk Chopin,
  - o Karol Szymanowski,
  - o Igor Strawiński,
  - o Witold Lutosławski,
- zestaw utworów muzycznych do zapamiętania i rozpoznawania
  - o Benjamin Britten - The Young Person`s Guide to the Orchestra (Wariacje na temat Purcella),
  - o Piotr Czajkowski - Suita z baletu Dziadek do orzechów,
  - o Claude Debussy - Preludium do Popołudnia Fauna,
  - o Paul Dukas - Scherzo symfoniczne „Uczeń Czarnoksiężnika”,
  - o Antonin Dvořák - IX Symfonia e-moll op. 95 „Z Nowego Świata”,
  - o Wolfgang Amadeus Mozart - Serenada G-dur KV 525 „Eine kleine Nachtmusik”,
  - o Wolfgang Amadeus Mozart - Requiem d-moll KV 626,
  - o Niccolò Paganini - Kaprys a-moll op. 1 nr 24,
  - o Niccolò Paganini - Koncert skrzypcowy h-moll op. 7 nr 2,

- o Krzysztof Penderecki - Tren - ofiarom Hiroszimy,
- o Richard Strauss - Poemat symfoniczny „Wesołe psoty Dyla Sowizdrzała“ op.28,
- o Nikolai Rimski-Korsakow - Baśń symfoniczna „Szeherazada“ op. 35,
- o Camille Saint-Saëns - Karnawał zwierząt,
- o Franz Schubert - VIII Symfonia h- moll D 759 „Niedokończona”,
- o Bedřich Smetana - Poemat symfoniczny „Waltawa” z cyklu „Moja ojczyzna”,
- o Grażyna Bacewicz - Oberek na skrzypce i fortepian,
- o Johann Sebastian Bach - Toccata i fuga d-moll BWV 565,
- o Ludwig van Beethoven - V Symfonia c-moll op.67,
- o Ludwig van Beethoven - IX Symfonia d-moll op.125 cz. IV Presto,
- o Hector Berlioz - Symfonia fantastyczna op. 14 cz. V Sabat czarownic,
- o Fryderyk Chopin - Scherzo h-moll op.20,
- o Fryderyk Chopin - Koncert fortepianowy e-moll op.11,
- o Fryderyk Chopin - Polonez As-dur op. 53,
- o Fryderyk Chopin - Polonez A-dur op. 40 nr 1,
- o Fryderyk Chopin - Walc Des-dur op. 64 nr 1,
- o Piotr Czajkowski - Koncert fortepianowy b-moll op. 23,
- o Louis Claude Daquin - „Kukułka”,
- o Claude Debussy - Suite bergamasque cz. 3 Światło księżyca,
- o Antonin Dvořák - Humoreska na orkiestrę op.101 nr 7,
- o George Gershwin - „Błękitna rapsodia”,
- o Wojciech Kilar - „Orawa” na 15 instrumentów smyczkowych,
- o Orlando di Lasso - Echo (kanon),
- o Ferenc Liszt - Rapsodia węgierska nr 2 cis-moll,
- o Witold Lutosławski - Mała suita na orkiestrę symfoniczną,
- o Felix Mendelssohn-Bartholdy - Koncert skrzypcowy e-moll op. 64,
- o Stanisław Moniuszko - Mazur z IV aktu opery „Straszny Dwór”,
- o Stanisław Moniuszko - Mazur z I aktu opery „Halka”,
- o Wolfgang Amadeus Mozart - Wariacje „Ah! Vousdirai-je maman” KV 265,
- o Wolfgang Amadeus Mozart - Sonata fortepianowa A - dur KV 331 cz. III Rondo alla Turca,
- o Wolfgang Amadeus Mozart - 40. Symfonia g- moll KV 550,
- o Modest Musorgski - Obrazki z wystawy (wersja orkiestrowa),
- o Sergiusz Prokofiev - I Symfonia D-dur op. 25 nr 1, „Klasyczna”,
- o Jean Philippe Rameau - „Tamburyn”,
- o Arnold Schönberg - Pierrot Lunaire cz. VII „Chory księżyc”,
- o Summer is Icumen in – (kanon),
- o Henryk Wieniawski – Kujawiak a- moll na skrzypce i fortepian,
- o Antonio Vivaldi - Cztery pory roku:
  - Koncert nr 1 E-dur RV 269 „Wiosna”,
  - Koncert nr 2 g-moll RV 315 „Lato”,
  - Koncert nr 3 F-dur RV 293 „Jesień”,
  - Koncert nr 4 f-moll RV 297 „Zima”.

5. Historia muzyki (egzamin ustny):

- układ chronologiczny dziejów muzyki,

- charakterystyka kultury muzycznej starożytnych Chin, Indii, Asyrii i Babilonii, Egiptu, Izraela, Grecji i Rzymu,
- teorie i systemy muzyczne (m. in. skale) wykształcone w poszczególnych ośrodkach,
- muzyczne przykłady rekonstrukcji utworów muzycznych pochodzących ze starożytnej Grecji,
- instrumenty muzyczne świata starożytnego,
- okres średniowiecza i renesansu w muzyce - ramy czasowe, cechy charakterystyczne,
- ośrodki muzyczne w średniowieczu i renesansie,
- style muzyczne wczesnego baroku, styl bel canto, styl galant,
- notacja muzyczna,
- techniki i sposoby kształtowania formy,
- charakterystyczne postacie muzyków, teoretyków, reformatorów i ich dzieła,
- praktyka i obsada wykonawcza w średniowieczu i w renesansie,
- barok i klasycyzm w muzyce - ramy czasowe, cechy charakterystyczne,
- charakterystyka okresów przejściowych między epokami,
- Camerata Florencka,
- szkoły wczesnoklasyczne,
- muzyka polska w epoce baroku i klasycyzmu,
- formy muzyczne wykształcone w okresie baroku oraz klasycyzmu,
- polifonia, homofonia,
- technika imitacyjna, praca motywiczna, praca tematyczna,
- czołowi przedstawiciele muzyki baroku, klasycyzmu,
- system równomiernie temperowany,
- historyczny rozwój elementów dzieła muzycznego w utworach barokowych i klasycznych,
- retoryka muzyczna,
- zespoły wykonawcze w baroku i w klasycyzmie,
- wczesny romantyzm,
- pieśń, miniatura fortepianowa,
- wirtuozostwo instrumentalne w romantyzmie,
- programowość w muzyce,
- kierunki narodowe w II połowie XIX w.,
- opera i dramat muzyczny w XIX wieku,
- utwory prezentujące formy, gatunki i techniki stosowane w muzyce średniowiecznej i renesansowej, utwory muzyczne czołowych przedstawicieli muzyki barokowej i klasycznej, utwory muzyczne charakteryzujące muzykę XIX wieku:
  - o Sekwencja Dies irae,
  - o Sumer is icumen in,
  - o Perotinus – Organum quadruplum Viderunt omnes,
  - o Wincenty z Kielczy - Gaude Mater Polonia,
  - o Bogurodzica,
  - o Cracovia civitas,
  - o Breve regnum,
  - o L'homme armé,
  - o Mikołaj z Radomia- Magnificat,

- o Guillaume de Machaut - Msza Notre Dame,
- o Clément Jannequin - Śpiew ptaków,
- o Orlando di Lasso – Echo,
- o Giovanni Pierluigi da Palestrina - Missa Papae Marcelli,
- o Gregorio Allegri – Miserere,
- o Wacław z Szamotuł - Modlitwa gdy dzieci spać idą Już się zmierzcha,
- o Wacław z Szamotuł - In Te Domine speravi,
- o Mikołaj Gomółka - Melodie na Psalterz Polski: Kleszczmy rękoma,
- o Claudio Monteverdi - Orfeusz: Toccata,
- o Giovanni Battista Pergolesi - La serva Padrona:
  - aria Serpiny "*Stizzoso, mio stizzoso*",
- o Giovanni Battista Pergolesi - Stabat Mater,
- o Henry Purcell - Dydona i Eneasz
  - Lament Dydony "*When I am laid in Earth*",
- o Louis-Claude Daquin – Kukułka,
- o Arcangelo Corelli - Concerto grosso op. 6 nr 8 „*Na Boże Narodzenie*”,
- o Giuseppe Tartini – Sonata g-moll "*Z diabelskim trylem*",
- o Antonio Vivaldi - Cztery pory roku op. 8
  - Koncert nr 1 E-dur RV 269 „*Wiosna*”,
  - Koncert nr 2 g-moll RV 315 „*Lato*”,
  - Koncert nr 3 F-dur RV 293 „*Jesień*”,
  - Koncert nr 4 f-moll RV 297 „*Zima*”,
- o Antonio Vivaldi - Koncert na dwoje skrzypiec a-moll op. 3 nr 8,
- o Johann Sebastian Bach - V Koncert brandenburski D-dur BWV 1050,
- o Johann Sebastian Bach - Toccata i fuga d-moll BWV 565,
- o Johann Sebastian Bach - Passacaglia c-moll BWV 582,
- o Johann Sebastian Bach - II suita orkiestrowa h-moll BWV 1067,
- o Johann Sebastian Bach - III suita orkiestrowa D-dur BWV 1068,
- o Johann Sebastian Bach - Msza h-moll BWV 232,
- o Johann Sebastian Bach - Magnificat D-dur BWV 243,
- o Georg Friedrich Händel - Muzyka na wodzie,
- o Georg Friedrich Händel - Muzyka królewskich ogni sztucznych,
- o Georg Friedrich Händel - Oratorium Mesjasz:
  - Arie: And the glory of the Lord, Rejoice, He trusted,
  - Chór: Hallelujah,
- o Joseph Haydn - Symfonia fis-moll nr 45 „*Pożegnalna*”,
- o Joseph Haydn - Symfonia G-dur nr 94 „*Niespodzianka*”,
- o Joseph Haydn - Kwartet smyczkowy nr 62 „*Cesarski*”,
- o Wolfgang Amadeus Mozart - Symfonia g-moll KV 550,
- o Wolfgang Amadeus Mozart - Symfonia C-dur „*Jowiszowa*” KV 551,
- o Wolfgang Amadeus Mozart - Koncert fortepianowy d-moll KV 466,
- o Wolfgang Amadeus Mozart - Requiem d-moll KV 626,
- o Wolfgang Amadeus Mozart - Czarodziejski flet
  - uwertura,
  - duet Papageny i Papagena: *Pa-pa-pa*,
  - aria Królowej Nocy: *Der Hölle Rache*,
- o Wolfgang Amadeus Mozart – Uwertura do opery Wesele Figara,
- o Ludwig van Beethoven - III symfonia Es dur op. 55,
- o Ludwig van Beethoven - V symfonia c-moll op. 67,

- o Ludwig van Beethoven - VI symfonia F-dur op.68,
- o Ludwig van Beethoven - IX symfonia d-moll op. 125,
- o Ludwig van Beethoven - V koncert fortepianowy Es-dur op. 73,
- o Ludwig van Beethoven - Sonata c-moll op. 13, „*Patetyczna*”,
- o Ludwig van Beethoven - Sonata cis-moll op. 27 nr 2, „*Księżycowa*”,
- o Ludwig van Beethoven - Koncert skrzypcowy D-dur op. 61,
- o Ludwig van Beethoven - Uwertura Egmont,
- o Franz Schubert – Pieśni: „*Małgorzata przy kołowrotku*”, „*Pstrąg*”,
- o Niccolò Paganini - Kaprys a-moll op. 1 nr 24,
- o Niccolò Paganini - Koncert skrzypcowy h-moll op. 7 nr 2 „*La Campanella*”,
- o Felix Mendelssohn-Bartholdy - Koncert skrzypcowy e-moll op. 64,
- o Johannes Brahms - Koncert skrzypcowy D-dur op. 77,
- o Piotr Czajkowski - Koncert fortepianowy b-moll op. 23,
- o Henryk Wieniawski - Koncert skrzypcowy d-moll op. 22,
- o Edvard Grieg - Koncert fortepianowy a-moll op. 16,
- o Robert Schumann - Koncert fortepianowy a-moll op. 54,
- o Ferenc Liszt - Koncert fortepianowy nr 1 Es-dur,
- o Carl Maria von Weber – Uwertura do opery „*Wolny strzelec*” ,
- o Modest Musorgski - Obrazki z wystawy,
- o Edvard Grieg - I suita Peer Gynt op. 46,
- o Piotr Czajkowski - Dziadek do orzechów,
- o Zygmunt Noskowski – Poemat symfoniczny „*Step*” op. 66,
- o Stanisław Moniuszko – Uwertura koncertowa „*Bajka*”,
- o Nikolai Rimski-Korsakow - Baśń symfoniczna „*Szeherazada*“ op. 35,
- o Bedřich Smetana – Poemat symfoniczny „*Wełtawa*” z cyklu „*Moja ojczyzna*”,
- o Jean Sibelius – Poemat symfoniczny „*Finlandia*” op. 26,
- o Aleksandr Borodin - Tańce połowieckie z opery Książę Igor,
- o Richard Strauss – Poemat symfoniczny „*Wesołe psoty Dyla Sowizdrzała*” op. 28,
- o Richard Wagner - Wstęp do dramatu muzycznego Tristan i Izolda,
- o Piotr Czajkowski - VI symfonia h-moll op. 74 „*Patetyczna*”,
- o Franz Schubert - VIII symfonia h-moll D 759 „*Niedokończona*”,
- o Antonin Dvořák - IX symfonia e-moll op. 95 „*Z Nowego Świata*”,
- o Johannes Brahms - IV symfonia e-moll op. 98 „*Elegijna*”,
- o Hector Berlioz - Symfonia fantastyczna op. 14,
- o Fryderyk Chopin - Koncert fortepianowy e-moll op. 11,
- o Fryderyk Chopin - Koncert fortepianowy f-moll op. 21,
- o Fryderyk Chopin - Scherzo h-moll op. 20,
- o Fryderyk Chopin - Sonata b-moll op.35,
- o Fryderyk Chopin - Polonez A-dur op. 40 nr 1,
- o Fryderyk Chopin - Polonez As-dur op. 53,
- o Fryderyk Chopin - Ballada g-moll op. 23,
- o Fryderyk Chopin - Etiuda c-moll op. 10 nr 12 „*Rewolucyjna*”,
- o Fryderyk Chopin – Pieśni: „*Śliczny chłopiec*”, „*Życzenie*”;

6. Formy muzyczne (egzamin pisemny):

- Forma muzyczna,

- Sposoby klasyfikacji form i gatunków muzycznych,
- Elementy dzieła muzycznego,
- Faktura,
- Zasady kształtowania,
- Tańce stylizowane,
- Formy figuracyjne,
- Formy imitacyjne,
- Fuga,
- Analiza przykładów muzycznych.